

Kleinere ondernemers zoeken hun heil bij nieuwe beurzen

Directeur Adriaan Hendrikse van beursplatform NPEX verwacht dit jaar een twintigtal noteringen van mkb'ers en volgend jaar het dubbele. Maar vooral het groeiend aantal obligaties van kleinere ondernemers springt in het oog

Noodle-obligatie

€ 2,5 mln

Restaurantketen Wagamama heeft bijna € 2,5 mln opgehaald via platform NPEX

9,25%

De rente op de 'noodle-obligatie' is 9,25%

Lenneke Arts en Ties Keyzer
Den Haag/Amsterdam

Onder Nederlandse bedrijven is een hausse aan IPO's (initial public offerings) gaande, ondernemingen die via een beursnotering geld ophalen. Ook mkb'ers vinden in de beurs een nieuwe manier om aan financiering te komen, al zoeken zij hun heil vooral in obligaties en dus minder in aandelen. Met de huidige lage spaarrente zijn beleggers daar ook in geïnteresseerd, dankzij de hoge coupons. De obligaties worden in veel gevallen binnen enkele weken volgeschreven.

Via beursplatform NPEX is in drie jaar tijd € 17,5 mln aan obligaties opgehaald. Dat is geen enorme hoeveelheid, maar het zwaartepunt ligt in het huidige jaar, met zes obligaties in een paar maanden tijd. Een deel van de in totaal € 12 mln aan obligaties dit jaar staat nog open. Dat geldt niet voor de 'noodle-obligatie' van restaurantketen Wagamama. Tegen een rente van 9,25% haalde de keten dit jaar bijna € 2,5 mln op.

'We verwachten in totaal zo'n twintig noteringen dit jaar en volgend jaar veertig', zegt NPEX-directeur Adriaan Hendrikse. Ook de bedragen die ondernemers ophalen via het platform ziet hij stijgen. Concurrent Nx'change, die sinds een paar maanden bestaat, kent één notering: Fastned, voor € 3 mln.

'Ondernemers kijken steeds meer naar

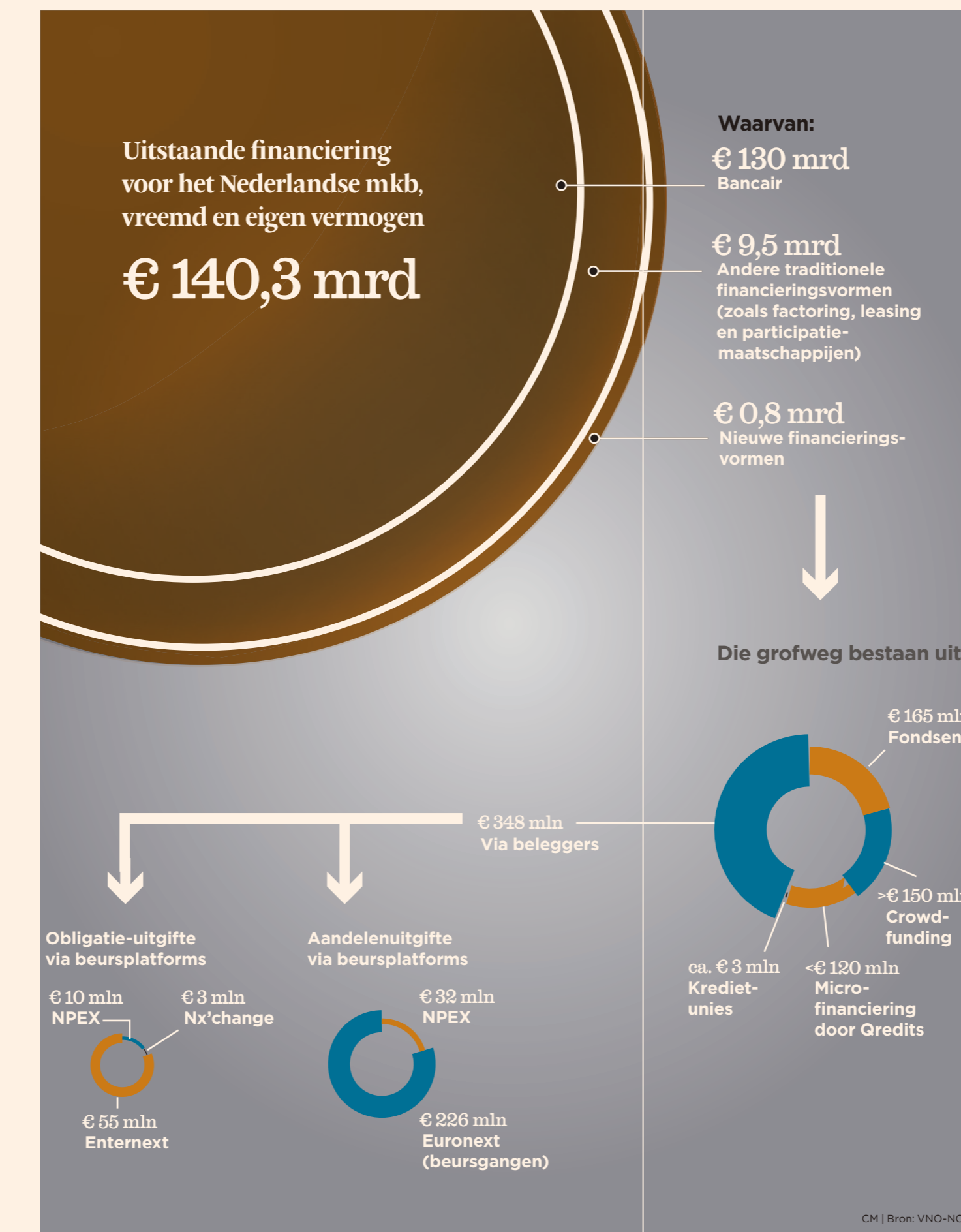
'Ondernemers kijken steeds meer naar wat er mogelijk is naast bankleningen'

wat er mogelijk is naast bankleningen', merkt Hans Leufkens, hoofd client coverage van Enternext, de mkb-poot van Euronext, op. Toch is het bij Enternext rustig met obligatieleningen. Vanuit Nederland hebben alleen factuurop koper Trefi Finance en debiteurbeheerder CE Credit Management er een obligatie geplaatst, voor in totaal € 55 mln. En via een beursnotering op Euronext hebben drie mkb'ers kapitaal opgehaald: Lucas Bols, Kiadis Pharma en Curetis.

Hoewel er bij alle platforms wordt gerekend op een snelle toename van nieuwe obligatieplaatsingen, is deze vorm van financiering voorlopig nog klein. Nog steeds domineert de bank de markt voor kredietverlening voor het midden- en kleinbedrijf. Die heeft € 130 mrd aan kredieten uitstaan aan het mkb, tegenover nog geen € 1 mrd via nieuwe manieren van financiering, volgens VNO-NCW-secretaris Rob Wolthuis. De ondernemersvereniging ziet in het kader van de risicospreiding graag meer balans in die verhouding; banken kunnen immers failliet.

Dat de overgrote meerderheid van het mkb geld ophaalt via de bank, ligt volgens Wolthuis vooral aan de kosten. 'Financiering via een bank is vaak goedkoper. Maar we schatten in dat als het nieuwe aanbod groeit, de kosten van geld ophalen via crowdfunding, de beurs of investeringsfondsen dalen.'

Banken stimuleren dat zelf overigens ook, door ondernemers te vragen een deel van hun financieringsvraag elders te voldoen. En dan vinden ondernemers geld ophalen via de beurs interessant, tegenover bijvoorbeeld een investeringsfonds. 'Dan spreek je over een heel ander rendement, van 12%', zegt 'vegetarische slager' Jaap Korteweg, die € 2,5 mln heeft opgehaald via een obligatielening op NPEX met

een coupon van 5%.

Dat is een flink hogere coupon dan de zevenjarige obligatielening van bijvoorbeeld Unilever, van 0,5%. 'Het rendement is dé reden dat ik in mkb-bedrijven beleg', zegt belegger P.J. de Mooy. Hij belegt zo'n 10% tot 20% van zijn investeringen in acht verschillende mkb-bedrijven. In de bedrijven waarvan hij het risico groter inschat zit hij iets minder, in de rest iets meer. Het grootste bedrag, zo'n € 20.000, heeft hij

gestoken in de vegetarische slager. 80% van zijn investeringen steekt hij in minder risicovolle beleggingen, buiten het mkb.

Het animo vanuit institutionele beleggers is een stuk kleiner. Welgeteld één institutionele belegger belegt via NPEX: pensioenfonds ABP, via een speciaal opgezet ondernemersfonds. Kleine bedragen zijn minder interessant voor partijen die een grote portefeuille te vullen hebben. Bovendien zorgen de afwezigheid van een k্রে-

dietoordeel en de lage verhandelbaarheid van de mkb-stukken voor meer risico's.

Beurstoezichthouder AFM behandelt mkb-obligaties niet anders dan andere beleggingen, maar adviseert beleggers wel extra waakzaam te zijn. Zorg dat je weet waar je je geld insteekt, is het AFM-devies. 'En net als bij andere beleggingen geldt ook hier: hoe hoger het rendement, hoe hoger het risico', aldus een woordvoerder.

SOFTWAREBEDRIJF

'Voor Be Informed duiken we nog even in de papieren'

Een van de nieuwste mkb'ers op NPEX is Be Informed. Dat bestuursvoorzitter Rik Hoogenberg de Powerpointpresentatie op een bijeenkomst voor geïnteresseerde beleggers niet aan de praat krijgt, lijkt hijzelf ongemakkelijker te vinden dan de aanwezige beleggers. 'En dan leid je een softwarebedrijf', grapt hij maar. Hij is er om vragen te beantwoorden, zegt hij meer dan eens tijdens het wat moeizame geklik door de presentatie met de ins en outs over zijn bedrijf en de financiële situatie ervan.

En die hebben de beleggers. Zo willen ze weten hoe het zit met de geleden schade door een failliet

onderdeel van het bedrijf, wie concurrenten zijn en hoe het verdienmodel in elkaar zit.

Een van de weinige vrouwelijke beleggers vult aan met een: 'Waar ligt u 's nachts wakker van?' Waarop Hoogenberg toegeeft dat heel grote beslissingen minder aan hem besteed zijn. 'Het is simpeler om in kleine stappen in de richting van een besluit te gaan. Dat maakt het risico ook minder groot.'

'Het is simpeler om in kleine stappen in de richting van een besluit te gaan'

Over hun eigen risico maken de aanwezige beleggers zich weinig zorgen. 'Niemand hier wedt op één paard', zegt er een. Al heeft hij wat betreft Be Informed nog wat bedenktijd nodig.

Ook andere beleggers zeggen thuis nog even in de papieren te duiken. Een enkeling is direct overtuigd. Zoals een goedgemutste belegger zegt: 'Geld parkeren op de bank levert toch niets meer op. Wat rendement is wel zo prettig'. En beleggen in het mkb, via een platform als NPEX vindt hij ook wel wat. 'Daardoor heb je meer binding met het bedrijf', zegt hij, terwijl hij Hoogenberg van Be Informed de hand schudt.

PAYPER

Prospectustoets van de AFM

Eric Snoeren

Payrollbedrijf Payper plaatste begin juni als eerste bedrijf een obligatielening boven de grens van € 2,5 mln in de markt.

Tot de uitgezette € 3,1 mln is het bedrijf nog niet gekomen, maar door de hoogte van het bedrag moest het bedrijf de prospectustoets van beurstoezichthouder AFM doorstaan. Financieel directeur Eric Snoeren vindt dat een voordeel, omdat het bedrijf daarmee transparant is jegens de belegger. Met de keuze voor obligatiehouders boven extra aandeelhouders houdt Snoeren de touwtjes voorlopig zelf in handen. 'We vonden het nu nog te vroeg om onze aandelen te verwateren, dat is iets voor in de toekomst.'

SLAGER

Ondanks verliescijfers volgetekend

Jaap Korteweg

Vegetarische slager Jaap Korteweg haalde in 2015 € 2,5 mln op, via een obligatielening met een coupon van 5%. Samen met een banklening kwam hij daardoor aan het benodigde bedrag van € 10 mln voor de bouw van een nieuwe fabriek in Breda. Hij kijkt er positief op terug. 'We waren gestart in oktober en hadden voor november een campagne gepland om meer bekendheid aan de obligatie te geven, om minimaal een miljoen op te kunnen halen. Maar tegen die tijd hadden we al voor € 2,5 mln aan aanvragen!' Dat had hij niet verwacht. 'Ja, we groeien snel, maar ten tijde van de plaatsing hadden we alleen verliescijfers gepubliceerd. Inmiddels maken we een kleine winst.'